

PLAN RADA ZELENE AKCIJE ZA 2025. GODINU

Programski ciljevi:

STRATEŠKI CILJ 1: UŠTEDA RESURSA I POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA

1. **SC 1.1.** Ojačati svijest o lošim praksama gospodarenja otpadom i važnosti njegovog smanjenja u široj javnosti te potaknuti primjenu učinkovitih rješenja:
 - o Aktivnosti uključuju kampanje protiv štetnih pogona poput spalionica, neodrživih centara za gospodarenje otpadom i pogona za proizvodnju i preradu plastike. U planu je suradnja s lokalnim inicijativama, partnerskim organizacijama, jedinicama lokalne samouprave i javnim komunalnim poduzećima. Između ostalog provodit će se akcije javnog zagovaranja, pravni postupci i rješavanje prijava putem Zelenog telefona.
2. **SC 1.2.** Poticati građanstvo, lokalne inicijative, udruge i institucije na primjenu uspješnih rješenja uštede resursa:
 - o Održavati će se mjesečne radionice popravaka, prepravaka i prenamjene za građane svih dobnih skupina s ciljem dijeljenja vještina, promoviranja dobrih praksi i razvoja reuse centra Zelene akcije. Aktivnosti će uključivati i razmjenu tekstila te rad na temama menstrualnog zdravlja i smanjenja nastanka otpada od hrane. U planu je suradnja s lokalnim inicijativama, partnerskim organizacijama, repair/reuse kolektivima i organizacijama mladih. Uz događaje za javnost, organizirat ćemo specifične edukacije i razmjene vještina.
3. **SC 1.3.** Pružati podršku lokalnim zajednicama i građanstvu u demokratizaciji upravljanja prirodnim dobrima:
 - o Aktivnosti obuhvaćaju podršku lokalnim zajednicama u održivom upravljanju prostorom, sudjelovanju u procesima izrade ili izmjene i dopune prostornih planova. Također, održat će se edukacije o upravljanju vodnim resursima kroz sastanke i istraživački rad.

STRATEŠKI CILJ 2: KLIMATSKA PRAVDA

1. **SC 2.1.** Razotkrivati u javnosti zavaravajuće klimatske politike i prakse:
 - o Organizirat će se interne i javne rasprave i istraživanja o negativnim učincima greenwashinga. Planira se javna kampanja o utjecaju tih politika na zajednice.
2. **SC 2.2.** Jačanje svijesti javnosti o urgentnosti klimatske krize i razvoju klimatski otporih zajednica:
 - o Prikupljat će se svjedočanstva zajednica pogođenih klimatskim promjenama i organizirati javna kampanja na temelju istih. Razvit će se vlastite preporuke za klimatski otporne zajednice, sudjelovati u radu Vladina povjerenstva za klimatsku prilagodbu i uključiti kao dionik u razvoj "klimatskih građanskih plenuma".
3. **SC 2.3.** Potaknuti prelazak na čiste i održive izvore energije, smanjiti ovisnost o plinu te osigurati pravednu i pristupačnu energiju za sve:
 - o Aktivnosti uključuju interne rasprave o rudarenju za tehnologije na obnovljive izvore i obnovljivim izvorima općenito, zagovaranje pravednog Nacionalnog socijalnog i klimatskog plana, kampanju za pravedno napuštanje plina i rad na temi zagađenja naftom, kampanju protiv NE Krško 2 te formiranje modela i kampanju za pravedan pristup energiji za sve.
4. **SC 2.4.** Pozicionirati se kao bitan akter na temu željezničkog prometa

STRATEŠKI CILJ 3: ZAŠTITA I OBNOVA PRIRODE

Specifični ciljevi u okviru Strateškog cilja 3 su:

1. **SC 3.1.** Ojačati kapacitete za praćenje i analizu stvarnog stanja prirode u RH i ukazivanje na iskrivljenja slike o tome u javnosti:
 - o Prikupljanje podataka o stanju prirode praćenjem službenih izvještaja i kroz suradnju s članicama Zelenog foruma te uključivanje tih podataka u javnu komunikaciju o temama vezanim uz prirodu
2. **SC 3.2.** Povećati svijest o lažnim rješenjima u zaštiti prirode:
 - o Organizacija će sudjelovati na edukacijama i napisati position paper za informiranje javnosti o lažnim rješenjima kao što su "biodiversity credits", uz aktivnosti za podizanje svijesti.
3. **SC 3.3.** Zagovarati pravilnu provedbu Uredbe o obnovi prirode (NRL) u Hrvatskoj:
 - o U planu su razvijanje metodologije za praćenje provedbe NRL-a, uključivanje u procese na nacionalnoj razini, između ostalog u svrhu prokazivanja projekata koji predstavljaju očiti greenwashing te provedba konkretnih projekata obnove ekosustava (uklanjanje barijera s rijeka).
4. **SC 3.4.** Doprinijeti boljem okviru za zaštitu prirode na nacionalnoj razini:
 - o Aktivnosti uključuju praćenje administrativnih postupaka, zagovaranje jačanja sektora zaštite prirode te pravilne provedbe postojećeg zakonodavstva.
5. **SC 3.5.** Zaustavljanje štetnih projekata i dodatna zaštita rijeka:
 - o Kampanje protiv štetnih projekata poput HES Kosinj te pomoć lokalnim zajednicama u zaustavljanju sličnih projekata te zagovaranju povećanja razine zaštite rijeka.
6. **SC 3.6.** Održavanje dosegnutih standarda u regulaciji GMO-a:

- o Aktivnosti uključuju rad u Vijeću za GMO i kampanju protiv deregulacije novih genomskih tehnika.

Plan rada za 2025.

- **Tema: Kampanje protiv štetnih pogona kao što su spalionice, proizvodni pogoni (reciklaža) i Centri za gospodarenje otpadom**
 - adresirati potencijalnu spalionicu otpada u Zagrebu – sastanci s partnerskim organizacijama, akcije javnog zagovaranja i medijski rad
 - spalionica Rebro – sastanci s građanskom inicijativom Maksimir, podrška akcijama i druge vrste potpore
 - spalionice Šibenik, Sisak i Kutina – praćenje u suradnji s GI i reakcije po potrebi
 - Centri za gospodarenje otpadom – organiziranje zajedničke akcija Zero Waste Hrvatska mreže, praćenje i medijski istupi
 - pogoni za proizvodnju/preradu plastike – nastavak kampanje „Pravda za Vrginmost“ (praćenje razvoja situacije s Vrginmostom, suradnja s udrugom Suncokret) i reakcije na potencijalne nove problematične pogone
 - koordinacija radne skupine anti-incineration u Zero Waste Europe
- **Tema: Primjena modela zero waste gradova/općina i zero waste poslovnih subjekata**
 - koordinacija i razvoj mreže postojećih hrvatskih zero waste gradova i općina i kandidata za tu titulu te evaluiranje njihovih rezultata
 - niz sastanaka s 20-ak jedinica lokalne samouprave i komunalnim poduzećima koja su zainteresirana za intenzivniji razvoj lokalnih sustava ponovne uporabe → izrada preporuka za unapređenje sustava gospodarenja otpadom
- **Tema: Plastika**
 - kao dio Povjerenstva za za ambalažu i ambalažni otpad sudjelovat ćemo u evaluaciji implementacije EU direktive o ambalaži (sudjelovanje na nizu sastanaka, koordinacija s partnerskim organizacijama u antiplastic platformi te formiranje zajedničkih prijedloga
 - kao koordinatori radne grupe na temu dostupnosti i priuštivosti (višekratnih i

netoksičnih) menstrualnih proizvoda unutar Break Free From Plastic pokreta planirat ćemo zajedničke kampanje na europskoj i nacionalnoj razini

- educirat ćemo osobe za rad s mladima te koordinirati savjet mladih za kreaciju uključivih edukativnih materijala na temu menstruacije, organizirat ćemo pilot edukacijski program koji će pohađati osobe koje rade s mladima kako bi se educirale o prenošenju znanja na mlade osobe s menstruacijom.

- Nastavit ćemo provoditi kreativne aktivnosti u sklopu kampanje "Srpanj bez plastike", kao i u ostatku godine.

- **Tema: Plin**

- nastavit ćemo kampanju za potpuno napuštanje korištenja plina u sektorima toplinarstva i električne energije

- nadogradit ćemo aktivnosti vezane uz socioekonomsku analizu naše Studije deplinifikacije RH

- interno ćemo raspraviti te zauzeti stav oko rudarenja za tehnologije na obnovljive izvore

- **Tema: Promet**

- U rujnu ćemo obilježiti Europski tjedan mobilnosti. Temu i način obilježavanja odredit ćemo s obzirom na aktualne okolnosti

- osmislit ćemo javnu kampanju s ciljem unaprjeđenja željezničkog prometa i njenog većeg korištenja. Prvi koraci u tom smjeru iduće godine bit će podići interne kapacitete te izraditi internu analizu problema i mogućih rješenja te sastanak s potencijalnim partnerima

- **Tema: Priroda**

- U sklopu projekta „Free Korana river“ održat ćemo završnu konferenciju na kojoj će biti prezentirani rezultati projekta (dokument s popisom i kartom svih umjetnih barijera na rijeci Korani i prioritetima za uklanjanje te pravna analiza administrativnih procedura koje je potrebno proći prije uklanjanja barijera s rijeka).

- Tijekom 2025. završit će implementacija projekta „Better and higher biodiversity funding in the EU“ – organizirat ćemo sastanak s nacionalnim donosiocima odluka na kojem će im biti predstavljeni rezultati

- Tijekom 2025. nastaviti ćemo s kampanjom protiv prijedloga deregulacije novih

genomskih tehnika (GMO) na razini EU, kao i s radom unutar Vijeća za GMO (savjetodavno tijelo Vlade RH), što uključuje sudjelovanje na sastancima tijela te dostavljanje mišljenja o pitanjima koja različite institucije upućuju Vijeću.

- **Tema: Rad s ljudima, lokalnim zajednicama i građanskim inicijativama**

- Nastavak redovnog rada i razvoja sljedećih servisa, volonterskih grupa i aktivnosti za građane:

- Biciplopopravljaona
- Zeleni telefon
- Pravni tim Zelene akcije
- Aktivistička grupa
- Popravimo zajedno
- Šiv-pop i swap party
- 12. Okolišni filmski festival
- 3. Festival ponovne uporabe

- **Projektne aktivnosti**

- Pomoć građanima i inicijativama oko pisanja različitih tipova upita, prigovora i žalbi (npr. Uredu Povjerenika za informiranje zbog šutnje administracije itd.)

- Zagovaračke aktivnosti oko postojećih velikih odlagališta otpada (npr. Ježdovec, Savica...) i druge kritične točke

- Rad na kampanjama s građanskim inicijativama (Spalionica Rebro, STOP Phaten Plastic Recycling u Vrginmostu, Stop kamenolomu u Lasinji, Spasimo Unu, Reci NE" - izgradnji ŽC Bestovje - Most na Savi - Zaprešić, Sveti Filip i Jakov, Otpad u Poznanovcu, podrška mještanima Gornjeg i Donjeg Kosinja i Mlakve (Kosinj).

- U sklopu projekta STORY (Erasmus) organizirat ćemo razmjenu mladih i follow up aktivnosti u Hrvatskoj za 16 sudionika iz 4 partnerske zemlje (Hrvatska, Srbija, BiH, Crna Gora), sudjelovat ćemo na 2 study visita u zemljama partnera za zaposlenike i na treningu za youth leadere u BiH.

- U sklopu ENRICH projekta (CERV) organizirati ćemo 2 treninga za trenere, profesore i sve koji rade s mladima na temu UN povelje o pravima djeteta i pravu na pristup informacijama vezanih za okoliš koje nam garantira Aarhuška konvencija.

- U sklopu projekta Youth Policy Academy (Erasmus) raditi ćemo s mladima i jačati aktivističku grupu ZA kroz organizaciju 2 studijska posjeta i vikend radionice o

komunikaciji klimatskih akcija.

- **Tema: Civilno društvo**

- u 2025. godini Zelena akcija će u sklopu projekta CPR voditi jednu javnu kampanju na temu suženog prostora djelovanja građanskih inicijativa i udruga.

- **Radne skupine, mreže i umrežavanja**

- aktivno djelovanje u: Odboru za kružno gospodarstvo, Savjetu za smanjenje nastanka otpada od hrane, Povjerenstvu za praćenje provedbe Plana gospodarenja otpadom RH, na sjednicama Odbora za zaštitu okoliša i prirode hrvatskog sabora te u Savjetu za ljudska prava Pučke pravobraniteljice.

- Nastavit ćemo rad kao aktivna članica Zelenog foruma, najveće mreže udruga za zaštitu okoliša u Hrvatskoj, gdje ćemo doprinijeti sastancima koordinacije Zelenog foruma kao i na godišnjoj skupštini.

- Nastavit ćemo djelovati i u radnim tijelima europskih i svjetskih mreža poput Justice & Environment, Zero Waste Europe, Rethink Plastic Alliance, Break Free From Plastic Movement, CEE Bankwatch, IPEN, European Environmental Bureau te Friends of the Earth Europe / International.

- **Organizacijski ciljevi**

- **Financije:** U području financija, planira se restrukturiranje fundraising tima kako bi se jasno definirale uloge i odgovornosti, što će osigurati učinkovitije prikupljanje sredstava. Za naredni strateški period planira se razvoj modela financiranja kroz gospodarske djelatnosti i ciljano doniranje s ciljem dugoročne stabilnosti organizacije. U planu su i mentorstva za nove članove tima kako bi se povećali kapaciteti za pisanje i provedbu projekata.

- **Ljudstvo:** Cilj je sistematizirati radna mjesta unutar organizacije te provesti reviziju politike plaća temeljem te sistematizacije. Također, planira se osnaživanje supervizije i evaluacije zaposlenika kroz redovne razgovore i praćenje radnog opterećenja, čime se želi spriječiti preopterećenost i burnout.

- **Infrastruktura:** Organizacija će aktivno raditi na osiguravanju adekvatnog prostora u suradnji s Gradom te primjeni smjernica za zelenu nabavu. Planira se procjena potrebe za nabavkom kombija i unapređenje digitalne sigurnosti kanala komunikacije.

- **Komunikacija i vidljivost:** Fokus je na unapređenju vidljivosti kroz ažuriranje komunikacijskih materijala, osmišljavanje strategije za promotivne aktivnosti te jačanje prisutnosti u medijima. Planiraju se radionice s novinarima i edukacija tima o digitalnom marketingu kako bi se povećala prepoznatljivost Zelene akcije.

- **Jačanje Aktivističke grupe:** Planira se osnaživanje Aktivističke grupe kroz reorganizaciju Jesenskog eko seminara, NVDA treninge (nenasilna direktna akcija) i podršku međunarodnim akcijama te druge oblike podrške koji će motivirati aktiviste i povećati njihov angažman. Cilj je uspostaviti kontinuiranu povezanost aktivista s uredom te omogućiti veću autonomiju u organizaciji akcija.

- **Civilno društvo:** U planu je aktivno sudjelovanje u razvoju Zelenog foruma i platforme Upgrade, kao i prijenos znanja mlađim zaposlenicima. Ovim se aktivnostima jača uloga Zelene akcije unutar civilnog društva te doprinosi interkulturalnoj suradnji u novim društvenim centrima u Zagrebu.

